

Số: /LĐTM-PC
V/v góp ý Dự thảo Nghị định sửa đổi
về xử phạt hành chính về thuế, hóa đơn

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Kính gửi: Bộ Tài chính

Trả lời Công văn số 8243/BTC-CT ngày 12/06/2025 của Bộ Tài chính về việc đề nghị góp ý *Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 125/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính về thuế, hoá đơn*¹ (sau đây gọi tắt là Dự thảo), Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), trên cơ sở ý kiến của doanh nghiệp, có ý kiến ban đầu như sau:

1. Chính sách xử phạt vi phạm hành chính với hộ, cá nhân kinh doanh

Nghị định 70/2025/NĐ-CP đã bổ sung quy định yêu cầu hộ, cá nhân kinh doanh có doanh thu từ 1 tỷ đồng/năm trở lên phải sử dụng hoá đơn điện tử từ máy tính tiền có kết nối với cơ quan thuế. Đây là thay đổi lớn trong chính sách quản lý với nhóm đối tượng này. Dù đây là chủ trương đúng đắn, cần thiết nhưng cũng thể hiện những thách thức cần giải quyết.

Khảo sát nhanh 1.368 hộ kinh doanh trên toàn quốc trong tháng 06/2025 của VCCI đã cho thấy:

- Các hộ kinh doanh chưa có hiểu biết sâu về quy định: 68% hộ chỉ nắm sơ bộ hoặc không rõ làm gì; 21% chưa hiểu;

- Các hộ kinh doanh gặp nhiều thách thức trong việc triển khai quy định: Thách thức lớn nhất là thiếu kiến thức, kỹ năng công nghệ (73%); khó thay đổi thói quen quản lý cũ (49%)

Các thách thức trên cùng đặc thù nguồn lực hạn chế dẫn đến tình trạng trong thời gian đầu tuân thủ, các hộ kinh doanh dễ vi phạm một số quy định về hoá đơn, đặc biệt là các lỗi về hình thức như sai chỉ tiêu, lập hoá đơn chưa đúng thời điểm... Đây là những lỗi vô ý do hộ kinh doanh chưa quen với cách làm mới, chưa thành thạo về công nghệ... chứ không phải do cố tình không tuân thủ quy định của Nhà nước, cố tình trốn thuế. Do vậy, pháp luật cần có chính sách xử phạt vi phạm nhân văn, hợp tình hợp lý để giúp các hộ kinh doanh an tâm tuân thủ quy định mới, đồng thời cũng nuôi dưỡng nguồn thu lâu dài cho ngân sách.

¹ Nội dung góp ý dựa trên Dự thảo phiên bản thẩm định tại Bộ Tư pháp

Từ những phân tích như trên, đề nghị cơ quan soạn thảo bổ sung quy định không áp dụng chế tài xử phạt hành chính với các hộ kinh doanh vi phạm quy định về hình thức trong khoảng thời gian đầu, có thể cân nhắc 2 năm. Hộ kinh doanh có trách nhiệm khắc phục các lỗi vi phạm và nộp số tiền thuế (nếu thiếu) phát sinh từ các vi phạm này.

2. Thời điểm cùng phát hiện vi phạm

Điều 1.3.b Dự thảo (sửa đổi Điều 5.3.đ,e Nghị định 125/2020/NĐ-CP) quy định trong cùng một ngày, cơ quan thuế phát hiện nhiều hóa đơn vi phạm thì chỉ xử phạt một hành vi vi phạm và áp dụng tình tiết tăng nặng. Quy định này không rõ ở điểm như thế nào được coi là “cùng một ngày”. Trong một kỳ thanh tra 45 ngày, mỗi ngày đoàn thanh tra phát hiện một số hóa đơn không đúng thời điểm thì có được coi là cùng một ngày hay không? Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo cân nhắc sửa đổi “trong cùng một ngày” thành “trong một đợt thanh, kiểm tra thuế”.

3. Gộp hành vi vi phạm để xử lý

Việc xử phạt vi phạm hành chính áp dụng theo nguyên tắc vi phạm hành vi nào thì xử phạt về hành vi đó, trừ trường hợp đặc biệt sẽ chỉ áp dụng khung tiền cao nhất trong số các hành vi vi phạm như khai sai chỉ tiêu trong cùng một thời điểm; chậm nộp nhiều hồ sơ khai thuế của cùng một sắc thuế trong cùng một ngày... Việc gộp hành vi vi phạm là cần thiết do các yêu cầu về thuế, hóa đơn vô cùng chi tiết, trong nhiều trường hợp chỉ là lỗi về mặt hình thức.

Tuy nhiên, quy định về các trường hợp đặc biệt này đang chỉ bao gồm các sai phạm nhiều lần của cùng một hành vi vi phạm, như khai sai nhiều nhóm chỉ tiêu (cùng một hành vi khai sai chỉ tiêu). Theo phản ánh của doanh nghiệp, quy định này nên mở rộng áp dụng với trường hợp *cùng một hóa đơn* phát sinh cùng lúc nhiều vi phạm như khai sai chỉ tiêu, lập hóa đơn không đúng thời điểm... Các hành vi này chỉ là lỗi về mặt hình thức, không cấu thành hành vi gian lận thuế nên có thể cho phép gộp hành vi vi phạm để xử lý. Hơn thế, việc gộp các hành vi vi phạm có thể hỗ trợ người nộp thuế, đặc biệt là các doanh nghiệp vừa và nhỏ, người mới khởi sự kinh doanh – đối tượng dễ gặp lỗi về thủ tục, hình thức.

Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo bổ sung thêm các trường hợp ngoại lệ tại Điều 5.3 Nghị định 125/2020/NĐ-CP.

4. Hành vi lập hóa đơn không đúng thời điểm nhưng không ảnh hưởng đến nghĩa vụ thuế

Điều 24.3 Nghị định 125/2020/NĐ-CP quy định xử phạt hành chính với trường hợp lập hóa đơn không đúng thời điểm nhưng không dẫn đến chậm thực hiện nghĩa vụ thuế. Theo phản ánh của doanh nghiệp, việc lập hóa đơn điện tử phụ thuộc vào việc vận

hành của hệ thống công nghệ. Nhiều trường hợp, hệ thống này có thể ngừng hoạt động hoặc sai sót do nguyên nhân khách quan như lỗi phần mềm, tấn công mạng... Các tình huống này có thể dẫn đến việc lập hóa đơn không đúng thời điểm, nhưng về bản chất, doanh nghiệp không ảnh hưởng đến nghĩa vụ thuế phải nộp, ngân sách không bị thiệt hại. Có thể thấy, hành vi này có mức độ, tính chất vi phạm rất thấp. Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo sửa đổi theo hướng chỉ xử phạt cảnh cáo hành vi này với mức tiền phạt ở khung nhẹ nhất.

5. Hành vi vi phạm về cung cấp thông tin, tài liệu

Điều 1.11 Dự thảo (sửa đổi Điều 19 Nghị định 125/2020/NĐ-CP) quy định xử phạt liên quan đến nghĩa vụ cung cấp thông tin, tài liệu liên quan đến nghĩa vụ thuế. Quy định này cần cần nhắc ở một số nội dung sau:

Thứ nhất, về vi phạm nhiều lần, Luật Quản lý thuế đã quy định rõ các trường hợp người nộp thuế phải cung cấp thông tin định kỳ theo tháng, quý, năm... và các nội dung thông tin cần cung cấp thông tin rất lớn. Tuy nhiên, Dự thảo lại chưa quy định rõ ràng thế nào là vi phạm nhiều lần. Các trường hợp có thể xảy ra như không cung cấp nhiều lần hay chỉ vi phạm một lần nhưng thiếu nhiều trường thông tin liên quan... Trong các trường hợp như vậy coi là một hành vi vi phạm hay có áp dụng tình tiết vi phạm nhiều lần?

Thứ hai, về hành vi cung cấp không chính xác thông tin, theo phản ánh của doanh nghiệp, nhiều trường hợp, doanh nghiệp chỉ thu thập, tiếp nhận và tổng hợp thông tin từ người nộp thuế. Người nộp thuế mới là người chịu trách nhiệm chính cho tính chính xác của thông tin. Tuy nhiên, quy định tại Dự thảo chưa thể hiện việc xử phạt phân hóa theo trách nhiệm giữa các bên. Điều này có thể dẫn đến tình huống người nộp thuế cung cấp thông tin sai, doanh nghiệp cung cấp thông tin đó cho cơ quan thuế lại bị coi là cung cấp thông tin không chính xác.

Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo sửa đổi quy định để xử lý các tình huống trên.

6. Xử phạt hành vi không lập hóa đơn khi vi phạm nộp thiếu thuế

Điều 5.3.d Nghị định 125/2020/NĐ-CP cho phép không xử phạt với hành vi sử dụng hóa đơn không hợp pháp hoặc sử dụng không hợp pháp hóa đơn nếu đã bị xử phạt vì hành vi khai sai dẫn đến thiếu số thuế phải nộp hoặc tăng số tiền miễn, giảm, hoàn... Đây là quy định phù hợp vì về bản chất, hành vi về hóa đơn không hợp pháp là hành vi cấu thành của vi phạm khai sai, thiếu thuế, không phải là hành vi riêng biệt. Cách quy định này cũng phù hợp với nguyên tắc mỗi hành vi chỉ bị xử phạt vi phạm hành chính một lần tại Luật Xử lý vi phạm hành chính.

Tuy nhiên, ngoài hành vi sử dụng hóa đơn không hợp pháp, theo phản ánh của doanh nghiệp, cũng có trường hợp doanh nghiệp chưa lập hóa đơn, dẫn đến hành vi khai sai, thiếu thuế. Hành vi này có tính chất tương tự như hành vi trên – đều là cấu thành của hành vi khai sai, thiếu thuế.

Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo bổ sung theo hướng bổ sung không xử phạt với hành vi không lập hóa đơn nếu đã xử phạt về hành vi khai sai dẫn thiếu số thuế phải nộp tại Điều 5.3.d Nghị định 125/2020/NĐ-CP.

7. Hành vi không khấu trừ từ tài khoản của người nộp thuế

Điều 18.1 Nghị định 125/2020/NĐ-CP quy định xử phạt ngân hàng thương mại nếu không thực hiện đúng nghĩa vụ khấu trừ và chuyển nộp thuế từ tài khoản của người nộp thuế vào ngân sách nhà nước khi nhận được yêu cầu từ cơ quan thuế. Theo phản ánh của doanh nghiệp, thực tế, có nhiều trường hợp bất khả kháng, có lý do chính đáng và các trường hợp khác do yếu tố khách quan, không phải lỗi từ ngân hàng khiến ngân hàng không thể tự động trích, chuyển tiền từ tài khoản của người nộp thuế vào tài khoản ngân sách nhà nước. Ví dụ như: ngân hàng nhận được cùng lúc nhiều văn bản yêu cầu từ các cơ quan có thẩm quyền (cơ quan quản lý thuế, cơ quan thi hành án...), hay thông tin giữa lệnh cưỡng chế và hồ sơ thực tế của người nộp thuế tại ngân hàng không trùng khớp, hoặc do trường hợp bất khả kháng như thiên tai, hỏa hoạn, cháy nổ,...

Vì vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo xem xét, bổ sung các trường hợp đặc biệt, ngoại lệ trong việc xử phạt ngân hàng nhằm đảm bảo tính công bằng của pháp luật.

Trên đây là một số ý kiến ban đầu của Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam về *Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 125/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính về thuế, hoá đơn*. Rất mong cơ quan soạn thảo cân nhắc để chỉnh sửa, hoàn thiện Dự thảo này.

Trân trọng cảm ơn sự hợp tác của Quý Cơ quan./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Ban Thường trực (để báo cáo);
- Lưu VT, PC.

**TM. BAN THƯỜNG TRỰC
KT. TỔNG THƯ KÝ
PHÓ TỔNG THƯ KÝ**

Đậu Anh Tuấn